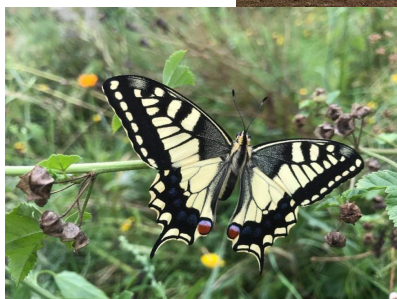

Jaarverslag 2019

Stichting Milieuvrienden Duiven

Stichting Milieuvrienden Duiven

De Stichting Milieuvrienden Duiven (MVD) zet zich in voor het woon - en leefklimaat voor bewoners van Duiven en omgeving door te streven naar en het behouden en verbeteren van de natuur en de landschappelijke en natuurhistorische waarden. Onze speerpunten zijn flora en fauna, de kwaliteit van het milieu zoals bodem, lucht en water, en een verantwoorde ruimtelijke ordening. Het welzijn en de gezondheid van mensen in de gemeente Duiven staat centraal. Wij zijn geen actiegroep -tegen- maar een behartiger -voor- behoud en herstel van natuur en landschap in onze mooie Liemers. De Stichting is opgericht in november 1988 is sinds november 1989 een kerngroep van Milieudefensie en aangesloten bij de Gelderse Natuur en Milieufederatie.

Voorwoord

In 2019 vierden wij ons 30 jarig bestaan met een drukbezochte thema avond over “Water in de Liemers”.

We verwachten grote uitdagingen zoals de Klimaatverandering en de Stikstofproblematiek. Wij realiseren ons te weinig dat alles wat we doen effect heeft op de natuur. Dat de gevolgen groot zijn wordt ons steeds duidelijker. Een gezonde aarde is een voorwaarde voor menselijk leven. De tijd dringt, maar er is nog hoop en er zijn uitdagingen, laten we die met z'n allen aangaan.

We moesten Hanneke, onze voorzitter, zeven maanden missen. Ze ging werken op Sint Maarten, om te ondersteunen bij de wederopbouw van het eiland na de orkanen Irma en Maria in 2017.

Paul Jansen kwam onze groep versterken hij is geïnteresseerd in de Omgevingswet en is het aanspreekpunt voor de groene bladzijde in de Liemers Helemaal Goed Krant.

José Luis Salve heeft zich ook weer bij onze groep aangesloten. Hij gaat zich bezig houden met Fijnstofmetingen.

Samenvatting

In 2019 hebben wij ons bezig gehouden met: Water, Energie en Klimaat. We hebben meegelopen in de Klimaatmars en hebben zitting genomen in de Omgevingsadviesraad (OAR) in verband met plaatsing van twee windturbines op het terrein van Waterschap Rijn en IJssel. Op Regionaal niveau zijn we betrokken bij de ontwikkeling van de Regionale Energie Strategie (RES) over de ontwikkeling en inpassing van Wind en Zonneparken. We vonden het noodzakelijk te reageren op Samen 1Nergie en de locaties van windmolens en zonnevelden in de gemeente Duiven.

Samen met de gemeente hebben we een Landschapscafé georganiseerd, voor een goede samenwerking en afstemming met de vele groene milieuvrijwilligers die actief zijn in de gemeente Duiven.

Net als voorgaande jaren waren we druk met de voorgenomen doortrekking van de A15. Dit jaar werd duidelijk dat er grote fouten zijn gemaakt door de overheid ten aanzien van de stikstofaanpak via het Programma Aanpak Stikstof (PAS). We hebben bezwaar gemaakt tegen het gewijzigde Tracébesluit.

We hebben ons dertig jarig bestaan gevierd met de organisatie van een thema-avond 'Water in de Liemers' dat door zo'n 60 mensen werd bezocht. Rennie Verhagen is gedecoreerd met een groen lintje van GroenLinks. Het Waterschap Rijn en IJssel deelde de dilemma's over water management in de Liemers.

Deelname op
10 maart aan
klimaatmars
in Amsterdam
Foto
David Stegenga

Onze activiteiten in 2019

In 2019 zijn we als Stichting Milieuvrienden Duiven met de volgende onderwerpen en activiteiten bezig geweest:

Bijeenkomsten en vergaderingen

- Inloopbijeenkomsten Rivierpark IJsselpoort;
- Diverse bijeenkomsten van de Dialoog en Doorpak weken bezocht: Duurzaamheid, Omgevingswet;
- Bijeenkomsten Regionale Energie Strategie (RES);
- Bijeenkomst Groene Alliantie;
- Gesprek met Wim Nabbe van de Groene Alliantie;
- Informatieavonden “Samen 1Nergie, op weg naar een duurzame toekomst;
- bijeenkomsten over de voorgenomen doortrekking A15 met Bewonersoverleg Groessen A15, Stichting Loo, Gemeente Duiven, Waterschap Rijn en IJssel, Projectbureau ViA15;
- Symposium van de “Gelderse Einstein week “;
- Meegewerkt aan de Groene Tros van de Protestantse gemeente, kerk ‘groen’ te zijn, en te kijken waar de kerkelijke gemeente in Duiven nog meer aan groen/ duurzaam/ schoon en aan natuurbehoud kunnen bijdragen;
- Bijeenkomsten werkgroep Omgevingsadviesraad Windturbines Duiven (OAR);
- Op bezoek geweest bij Synerlogic;
- Welleveld, kappen treurwilg;
- Broedseizoen karekiet, maaien riet;
- Aanwezig bij het voorzittersdiner van de DDWD (Dialoog en DoorpakWeken Duiven);
- Gesprek over Groen Manifest;
- Afscheidsreceptie burgemeester Rik de Lange;
- Meegelopen in de Klimaatmars Amsterdam.

Bezwaar gemaakt - Beroep aangetekend

- Beroep aangetekend op het Gewijzigd Tracébesluit A12/A15 Ressen-Oudbroeken. (o.a. vermindering van de snelheid op de A50 tussen Arnhem Noord en Beekbergen);
- Zienswijze ingediend tegen Ontwerpbesluit tot wijziging Luchthaven Lelystad en de geactualiseerde Milieuraportage.

30 jarig bestaan Stichting Milieuvrienden Duiven

Wij hebben ons 30 jarig bestaan gevierd met een themavond over 'Water in de Liemers'. Na een presentatie door de voorzitter van onze activiteiten van de afgelopen 30 jaar, werd Rennie gedecoreerd met een groen lintje van Groen Links. Zij heeft vanaf het eerste uur het secretariaatswerk gedaan.

Het Waterschap Rijn en IJssel (WRIJ) hield een presentatie over water perikelen in de Liemers. We moeten voorbereid zijn op te veel water, maar door de droogte van de afgelopen jaren is er een tekort aan oppervlakte- en grondwater. Men is op zoek naar oplossingen om regenwater langer vast houden en waar mogelijk het water in te laten via sluizen en sloten. Bij de productie van drinkwater ziet men vervuiling door resten van medicijngebruik en uitspoeling van meststoffen.

De wens van de Milieuvrienden is om tot één groen loket/agenda voor organisaties en particuliere initiatieven te komen. Later in het jaar is hier vervolg aan gegeven in het Landschapscafé.

IVN gaf ons een prachtig cadeau: een struintocht met een IVN gids

door het gebied Kandia-Noord. We hebben ervan genoten, mede met een geweldige gids maakten we een prachtige tocht met mooi weer.

Activiteiten, werkgroepen, klankbordgroepen

Gelderse Natuur en Milieufederatie

Voor heel veel zaken kunnen we terecht bij de Gelderse Natuur en Milieufederatie. We maken graag gebruik van de daar aanwezige deskundigheid om problemen adequaat aan te pakken.

Onderwerpen die met de GMF zijn besproken of waar wij aan deelgenomen hebben zijn o.a. de regionale werkgroep rondom de A15. Helaas moesten we afscheid nemen van Joost Reijnen die een enorme dossierkennis heeft over juridische procedures en alles wist rondom de PAS. We hebben de ledenvergadering bezocht en hebben zitting genomen in de Omgevingsadviesraad onder leiding van de GNMF. Met de Nieuwsbrief van GNMF blijven we op de hoogte van wat er zoal speelt op natuur en milieugebied in Gelderland.

Sinds begin 2020 heeft de organisatie een nieuwe naam en logo: Natuur en Milieu Gelderland.

Vereniging Milieudefensie

Wij zijn een steunpunt van de Vereniging Milieudefensie Amsterdam. Wij ontvangen de afdelingsinfo en nieuws via de mail. Indien het voor ons relevant is, doen wij mee aan de landelijke actie.

Plannen voor doortrekking A-15

- Beroep aangetekend op het gewijzigd Tracébesluit A12/A15 Ressen-Oudbroeken. Hierin doet de minister een poging de PAS te omzeilen door te uitstoot van stikstof te compenseren op meer dan 30 km van de voorgenomen doortrekking.
- Samen met Peter is gekeken naar de populier (was eerder aangeduid als de oudste Es van Duiven) en notenboom die op het Tracé staan. Helaas zijn de bomen ziek en niet de moeite waard om te redden. Er wordt nu een aanbeveling gedaan naar het projectbureau ViA15 voor nieuwe aanplant..

- Schermen vanaf de aanlanding bij Kandia: hiervoor is de gemeente Duiven begonnen met een onderzoek om deze aan te passen om tot een betere inpassing te komen.

Omgevingsadviesraad (OAR) windmolens Lathum

De Waterschappen hebben een ambitieus klimaat- en energiebeleid gemaakt om meer duurzame energie op te wekken en meer in te zetten op een circulaire economie. Het Landelijk beleid van de Waterschappen is om energieneutraal te zijn in 2025. Het WRIJ wil dit doen door het plaatsen van twee hoge windturbines in Duiven en één in Zutphen. MVD denkt mee in een goede landschappelijke inpassing.

Regionale Energie Strategie (RES)

De provincie Gelderland heeft een startnotitie gemaakt die uitgaat van een CO2 reductie van 55% in 2030 ten opzichte van 1990. Gemeenten (colleges), de drie waterschappen en de netwerkbeheerder geven nu samen met de provincie invulling aan het Gelders energie akkoord. Milieuvrienden neemt als stakeholder deel aan de RES bijeenkomsten. In 2019 waren er twee voorbereidende atelier rondes.

Het eerste atelier was bedoeld om bouwstenen te verzamelen. Het tweede ging op zoek naar denkrichtingen (kansen en knelpunten), met als opties inpassen (kleinschalig), aanpassen en/of transformeren (groot).

Wij hebben onze denkrichting naar voren gebracht:

Bundel alles zoveel mogelijk langs bestaande infrastructuur;

Benut bedrijventerreinen door wanneer mogelijk zonnepanelen op de platte daken te plaatsen;

Benut de betonnen wand langs de Betuwelijn en de geluidschermen langs de A12 en A15 voor zonnepanelen;

Plaats zonneparken tussen o.a. A15 en Betuwelijn;

Versterk de biodiversiteit door zonneparken te omzomen en zorg dat de grond eronder nat kan worden.

De gemeente Duiven en Westervoort hebben een Samen 1Nergie rapport 'Verkenning naar mogelijke locaties grootschalige opwek wind - en zonne-energie' gemaakt die uitgaat van 55% CO2 reductie in

2030 t.o.v. 1990. Alle inwoners en ondernemers moeten duurzamer omgaan met hun leefomgeving, grondstoffen en energie. Er zijn 12 zoekgebieden voor windmolens en zonnevelden in ons gebied aangewezen voor de Gemeente Duiven. MVD is aanwezig geweest bij de informatieavonden en hebben schriftelijk gereageerd op de verkenning.

Landschapscafé “Jouw huis, jouw buurt, jouw Landschap”

In het kader van de Dialoog en DoorpakWeken Duiven heeft de gemeente gevraagd of de Milieuvrienden de organisatie van het Landschapscafé op zich wilde nemen.

Er zijn veel groepen, vrijwilligers, gebruikers, genietters actief in natuur en landschap. Milieuvrienden wil faciliteren dat we elkaar meer vinden, kennis en ideeën delen en elkaar versterken. Hiermee kan men inwoners laten zien wat er allemaal gebeurt zodat men mee wil doen. Het was een positieve avond waar we graag een vervolg aan geven.

Verbinden, kennis delen, steunen, regiegroep?
 DDWD LANDSCHAPSCAFÉ 2 oktober van 19.00 – 21.00 uur
 Schuttersgebouw Willem Tell in Loo
 Aanmelden via: ddwd@duiven.nl

Groessen-Duiven-Loo Bloeit!

Een initiatief om de leefomgeving bloeiender en boeiender te maken en de biodiversiteit te stimuleren. Er zijn op 34 locaties, ongeveer drie hectare, bloemen ingezaaid om de gemeente Duiven meer fleur en kleur te geven. Het is geen eenmalige actie; het is de bedoeling dat steeds meer mensen

aansluiten zodat er volgend jaar nog meer percelen in de gemeente vol staan met bloeiende bloemen.

Groen Manifest

Groen manifest is een burgerinitiatief van inwoners die het plan opgevat hebben om Duiven groener te maken. Zij vragen aandacht voor meer groen en minder stenen. Zij hebben de Milieuvrienden gevraagd of zij hun medewerking hier aan willen verlenen. Groen Manifest heeft de studenten van Hogeschool van Hall Larenstein

gevraagd om een plan te ontwikkelen, de studenten hebben hiervoor interviews afgenomen o.a. met de Milieuvrienden. Ze hebben in een caravan gestaan waar inwoners een enquête konden invullen. Voorjaar 2020 zullen zij het plan presenteren.

Groene Alliantie

De Omgevingsmanager van de Groene Alliantie is uitgenodigd voor een gesprek. De Groene Alliantie heeft tot doel de Liemers tot de meest duurzame regio van Nederland te maken. De focus ligt op: ondernemers te helpen met de omschakeling naar groene energie, van minder fossiele grondstoffen naar milieuvriendelijke grondstoffen. De Alliantie ontzorgt en regelt zodat de bedrijven goedkope energie kunnen inkopen en er geld overblijft om te verduurzamen.

Verduurzaming bedrijventerreinen

MVD heeft zowel de gemeente Duiven, Lindus en de Groene Alliantie attent gemaakt op de Hittestress kaart van de bedrijventerreinen van de gemeente Duiven. Op het bedrijventerrein Nieuwgraaf is sprake van hittestress zoals te zien is op kaartbeelden. Het plaatsen van bomen zou een verlichting kunnen geven. Lindus wil het gesprek aan gaan over de thema's wateroverlast, hittestress, droogte, waterveiligheid en kwaliteit. De knelpunten maar ook kansen die naar voren komen, geven richting aan te nemen maatregelen nu en in de toekomst.

MVD heeft medewerking toegezegd door bijvoorbeeld de activiteiten van *Groessen- Duiven- Loo in bloeit!* uit te breiden naar de bedrijventerreinen.

Fijnstof (PM10)

Fijnstof deeltjes kleiner dan 10µm gerekend (PM10) ontstaan o.a. door verkeer, verbranding van fossielen brandstoffen, industrie en intensieve landbouw. In de gemeente Duiven zijn de A12 en de AVR verbrandingsovens, de belangrijkste bronnen van deze vorm van vervuiling maar de maximale norm van 50µg (daggemiddelde) wordt (nog) niet gehaald. Er zijn zorgen bij de bewoners van Loo en Groessen die vlak bij het voorgenomen traject van de A15 liggen.

In het laatste kwartaal zijn we gestart met het inwinnen van informatie over de mogelijkheden voor het bepalen van het PM10 gehalte als aanvulling op de schaarse officiële meetpunten van het RIVM in onze omgeving. In 2020 willen wij, bij voldoende bereidheid van de bewoners, een serie referentiemetingen en (nulmetingen) langs het

A15 traject realiseren. De gemeente Duiven heeft zich in principe verklaard hieraan te willen meewerken.

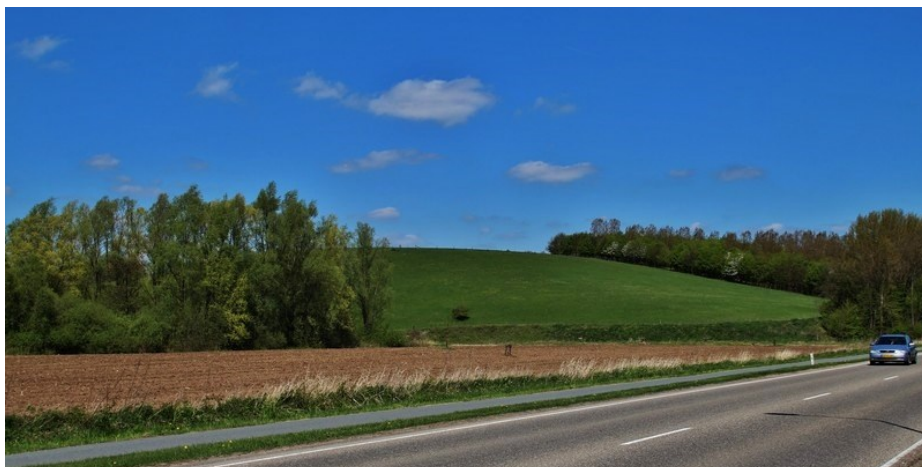
Rivierpark IJsselpoort

Het concept Voorkeursalternatief is gepresenteerd met het inbreng van negen overheden, Natuurmonumenten, en de inbreng die de verschillende deelnemers bij de inloopbijeenkomsten ingebracht hebben. De uitgangspunten waren: Waterveiligheid, Economie, Natuur, Recreatie. Het rivierklimaatplan brengt oplossingen en verbeteringen voor de rivier o.a. door een nevengeul bij Westervoort die zorgt voor een daling van de waterstand en een verbetering van de natuur. Men streeft naar de omschakeling naar meer natuur inclusieve landbouw. En de toegankelijkheid van het gebied wordt verbeterd. Men kan het plan inzien op www.rivierpark.nl.

Voormalige Stortplaats IJsseldijk (Bult van Putman)

In 2018 is Natuurmonumenten eigenaar geworden van de bult. Vanaf 2019 is de bult toegankelijk, omwonenden en werknemers van het bedrijventerrein. Men kan er wandelen en op het hoogste punt uitkijken over de wijde omgeving. De voormalige stortplaats sluit aan bij het Rivierpark IJsselpoort.

Het gebied heeft een nieuwe naam gekregen: Driegaarden Het wordt i.s.m. met bewoners van Westervoort verder ontwikkeld.

Monitoring en onderhoud van de deklaag: De laatste ronde van het uitdunnen van de bomen is uitgevoerd ter bescherming van de deklaag.

In het najaar van 2019 is monitoring uitgevoerd het grondwater is verontreinigd met zware metalen Vanadium en Wolfram deze verontreiniging stroomt richting insteekhaven van de IJssel. Conclusie sinds 2017 gaat het om één monitoringsfilter waar de signaalwaarde wordt overschreden nabij de insteekhaven. Doorlopende monitoring blijft noodzakelijk. Er vindt elk jaar monitoring plaats.

Overleg met Gemeente Duiven

Regelmatig hebben wij contact met de beleidsambtenaar groenbeheer. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest:

- Voorbereiding op het Landschapscafé;
- Landschap Ontwikkelingsplan;
- Ideeën voor een Groen loket;
- Beleid kapvergunningen: waar moet gemeente minimaal aan voldoen wat betreft de kap van bomen. Wij dringen aan om een bomenbeleidsplan op te stellen;
- Rietbeheer door de gemeente en het Waterschap Rijn en IJssel ten aanzien van karekieten die in het Horsterpark zijn gesignaleerd;
- Deelgenomen aan de Dialoog en DoorpakWeken Duiven. Duurzaamheid: doel van de participatie is bewoners en bedrijven meenemen in het proces richting een circulaire economie. Onderdelen in dit proces: Afval-wordt grondstof, Slib- wordt biogas, Kringloopwinkels, Energietransitie: windmolens, zonnepanelen op daken, zonneweides, warmtepompen, etc.;
- Nieuwe omgevingswet;
- Inbreng gegeven op: Samen 1Nergie en locaties Windmolens en Zonnevelden.

Horsterhof

Vorig jaar had de biologische boerderij de Horsterhof van de gemeente te horen gekregen dat de pacht overeenkomst eind 2019 niet verlengd werd. Gelukkig heeft het bestuur van de Horsterhof van B&W te horen gekregen dat de pacht met drie jaar verlengt is. Dit geeft hen de kans om verder te gaan met het vinden van financiers om de grond zelf te kunnen kopen.

Liemers Helemaal Goed Krant

Paul Jansen is onze verzamelaar van de groen/grijze activiteiten voor de groene pagina in de Liemers Helemaal Goed Krant. Heb je leuk interessant milieu/natuurnieuws mail naar jansenprg@gmail.com.

Contacten en aanvragen via telefoon en e-mail

Er komen regelmatig per telefoon en per e-mail verzoeken om informatie binnen bij het secretariaat en de andere leden van onze stichting. Veel vragen kunnen direct beantwoord worden.

Meedoen?!!! Vrijwilligers gezocht

We zijn een groep vrijwilligers met verschillende expertises, die ieder op haar/zijn eigen manier gebruikt.

Bent u geïnteresseerd in de natuur en milieu en heeft u tijd, tips, raad en/of advies aarzel dan niet en neem contact met ons op. Een uitbreiding met een aantal enthousiaste mensen zou fijn zijn.

We zoeken een penningmeester en iemand om de website en de sociaal media te beheren.

Naschrift

Onze activiteiten worden zoveel mogelijk voortgezet tijdens de coronacrisis; natuurlijk met inachtneming van de door de regering aangekondigde maatregelen.

Veel verschillende onderwerpen hebben het afgelopen jaar onze aandacht gehad. Vooral de voorgenomen doortrekking van de A15 en de verdere aantasting van het buitengebied baart ons grote zorgen. Immers elk verlies dat wordt geleden op het natuur- en milieufront is een gezamenlijk verlies.

Voor nu steeds meer mensen zich bewust worden van het belang van een schone leefomgeving.

Geplande activiteiten MVD 2020

We hebben in 2020 13 eigen vergaderingen gepland.

Daarnaast:

- Bijwonen commissievergaderingen en raadsvergaderingen en indien nodig gebruik maken van het inspraakrecht;
- Contacten onderhouden met ambtenaren en raadsleden over diverse natuur en milieuaangelegenheden en ruimtelijke ordening in de gemeente Duiven;
- Bijeenkomsten Thema Ateliers Regionale Energie Strategie (RES);
- Vergaderingen Omgevingsraad Advies (OAR);
- Fijnstofmetingen: inventarisatie van bewoners en bedrijven voor de plaatsing van fijnstofmeters;
- Zoeken naar verbindingen en versterken contacten met de andere groene-grijze groepen en activiteiten. Onder meer door deelname aan het Landschapscafé;
- Het verder vormgeven van de Groene pagina en een mogelijk digitaal trefpunt Landschap;
- Bijeenkomsten Bewonersoverleg Groessen A15, overleg met gemeente en projectbureau ViA15;
- Bijeenkomsten regionale groep rondom de voorgenomen doortrekking A15;
- Kritisch volgen van het proces rondom de voorgenomen doortrekking van de A15. In mei ?? wordt ons beroep op het Tracébesluit en het Gewijzigde Tracébesluit bij de Raad van State in behandeling genomen. We houden daar ons een pleidooi n.a.v. onze beroepen bij de Raad van State;
- Bijeenkomsten Natuur en Milieu Gelderland
- Bijwonen voorlichtingsbijeenkomsten, congressen, symposia etc;
- Indien noodzakelijk bezwaar aantekenen tegen gemeentelijke, provinciale en nationale plannen die het landschap en de leefbaarheid sterk aantasten, bodem, water en luchtverontreiniging veroorzaken en / of de geluidsnormen overschrijden;
- Ontwikkelingen rondom geluidsoverlast m.b.t. Vliegveld Lelystad volgen;
- Overleg met de bedrijven op de industrieterreinen betreffende afvalstromen en dergelijke;
- Bezoek aan de AVR om de dialoog over de afvalverwerking weer op gang te brengen.

Stichting Milieuvrienden Duiven

In 2019 bestond Milieuvrienden Duiven uit zeven leden en een adviseur:

Hanneke Spaans Voorzitter T: 0640480277
E: hanneke.spaans@hetnet.nl

Rennie Verhagen Secretariaat. T: 0316 263177
E: secretariaat@milieuvrienden.nl

Bessel Hartogsveld Penningmeester T: 0316 261759
E: b.j.hartogsveld@gmail.com

Baukje Boschker Lid. T: 0614159761
E: baukje.boschker@outlook.com

Sybrand Feenstra Lid. T: 0624595388
E: sybfeenstra@gmail.com

Paul Jansen Lid. T: 0617304296
E: jansenprg@gmail.com

José Luis Salve Lid T: 0629072619
E: j.salve@upcmail.nl

Peter Mekink: Adviseur, Milieuvrienden Duiven

Algemene e-mail: info@milieuvrienden.nl

Secretariaat:

Rennie Verhagen
Gildedreef 64
6921JJ Duiven
T: 0316 263177
E: secretariaat@milieuvrienden.nl
W: www.milieuvrienden.nl

